

2023-tól induló támogatási rendszer aktuális kérdései

-
fókuszban az AÖP

Andrási Erika

Ügyvezető, szaktanácsadó

OKO-SZÉNERA Bt.

Területalapú támogatás 2022-2024

Jogcím megnevezése	2022-es becsült fajlagos támogatás, euró	Jogcím megnevezése	2023-as becsült fajlagos támogatás, euró	
			2023. 01	2024. 01
Alaptámogatás (SAPS)	142	A fenntarthatóságot elősegítő, alapszintű jövedelemtámogatás (BISS)	147	139
Zöldítés	79	Agrárökológiai program	81 (61-121)	61
Fentiek együtt	221	Fentiek együtt	228	200
Fiatalközvetítés támogatása	68	Fiatalközvetítés támogatása	157	82
		1200ha alatt újraosztott támogatás 10ha-ig (CRISS)	80	82
		1200ha alatt újraosztott támogatás 10ha-150ha (CRISS)	40	45,5

(2023) - 390,5 HUF/EUR

Az előadás a Agrárminisztérium tájékoztatóin elhangzott szakmai anyagok felhasználásával készült.

Öko-Szféra Bt. 5300 Karcag Baross u. 10. 59/515-250, 30/424-8866, 30/953-3878 okoszfera@okoszfera.hu

Zöld alapfeltételek 2024. évi változása 1.

- ▶ Meg kell felelni a gazdálkodási követelményeknek (JFGK - 11 darab) és a helyes mezőgazdasági és környezeti állapotára (HMKÁ - 9 darab) vonatkozó elvárásoknak.
- ▶ Zöldítés korábbi elemei közül az állandó gyepterületek fenntartása, a terménydiverzifikáció/vetésforgó és az ökológiai fókuszterületek (EFA) beolvadnak.
- ▶ Korábitól eltérően az összes területalapú támogatási kifizetés előfeltételévé válnak.

▶ Új elemek:

- ▶ Foszfátok diffúz szennyezése elleni intézkedések (JFGK1)
- ▶ Vizes élőhelyek és tőzeglápok védelme (2025-től) (HMKÁ2)
- ▶ Fenntartható növényvédőszer-használat (bizottsági rendelet folyamatban) (JFGK8)

▶ Jelentős változások:

- ▶ Talajvédelem (HMKÁ5 és HMKÁ6)
- ▶ Kötelező vetésforgó (HMKÁ7) - nincs 2024-re derogáció
- ▶ **Nem termelő területek kötelező aránya (HMKÁ8) - 2024-re derogáció!**

Az előadás a Agrárminisztérium tájékoztatóin elhangzott szakmai anyagok felhasználásával készült.

Zöld alapfeltételeinek 2024. évi változása 2.

- ▶ **Egyszerűsített ellenőrzési bevezetése:** 5 ha alatti területű, legfeljebb háztartási igényű állatállománnyal rendelkezőknél. Náluk csak a HMKÁ előírásokat ellenőrzik, JFGK-t nem.
- ▶ **HMKÁ4:** A felszíni vizek potenciális diffúz szennyezésének elkerülése érdekében a HMKÁ 4. szabályainak kiegészítése a műtrágya, a szerves trágya és a növényvédőszerrel együtt, a **talaj- és növénykondicionáló szerek** parti sávban történő alkalmazásának tilalmával.
- ▶ **HMKÁ 5:** Erózió szempontjából kockázatos kapásnövényekhez készült **fajlista**. Kukorica, napraforgó, dohány, cukorrépa, takarmányrépa, burgonya, csicsóka, édesburgonya.
- ▶ **HMKÁ6:** A minimális talajborítás fenntartását a HMKÁ 6. szabályai között másodvetéssel is lehet teljesíteni, ez az eredeti szándék egyértelműbb megfogalmazása. A kötelező talajtakarás minimális (legérzékenyebb) időszakának pontosítása, azaz **július 15-től szeptember 30-ig**.
- ▶ A talajtakarásos és a talajtakarás nélküli (fekete) **parlag** valamint a **zöldugar fogalmainak tisztázása**. **Sekély és direktvetés tarlókántás fogalmának tisztázása**

Az előadás a Agrárminisztérium tájékoztatóin elhangzott szakmai anyagok felhasználásával készült.

Zöld alapfeltételek 2024. évi változása 3.

- ▶ **HMKÁ7:** A vetésforgó szántóterületeken HMKÁ 7. szabályai között a **"keverék" pontosítása**, aminek következtében bővül az elfogadható keverékek listája. **Méhlegelő és „vadvirágos keverék” fogalmak tisztázása, fajlistákkal** - már elérhető
- ▶ **HMKÁ8:** Nem termelő elemek fenntartása előírásnál a HMKÁ 8. szabályainak egyszerűsítése azzal, hogy **ökológiai határsáv néven egyesítik a táblaszegélyt és a fás-cserjés sávot** és a magányosan álló fa elszámolható területének pontosítása (ez nem okoz változást).
- ▶ A **fa- és bokorkivágási tilalomra irányuló szabályt pontosították**, egy tavaly nyári audit folyamányaként. („Mezőgazdasági hasznosítású táblán található, nem mezőgazdasági termelési célú fát, bokrot és sövényt március 1. és augusztus 31. között tilos kivágni, metszeni vagy egyéb módon csonkítani.”).
- ▶ Lényeges módosítási javaslat, hogy **kis vizes élőhely** lehatárolásra és támogathatóvá válik nem csak szántóterületen, hanem **gyepen is**.

Az előadás a Agrárminisztérium tájékoztatóin elhangzott szakmai anyagok felhasználásával készült.

Feltételeesség

HMKÁ 7: Vetésváltás a szántóterületeken 1.

Főszabály: a vetésforgó minden évben az összes szántóföldi táblájukon, de egy naptári évben az adott **gazdaság szántóföldi területének legalább 1/3-ad** részén az előző évhez képest **más növénykultúrát** termesztetni és **bármely egymást követő három évben** teljesíteni.

Részletszabályok:

- ▶ Burgonya, napraforgó, káposztarepce, szója, cukorrépa, olajtök, dinnye önmaga után soha.
- ▶ Hibridkukorica vetőmag termesztés céljából egymás után 4 évig termesztendő.
- ▶ **Vetésváltás szempontjából különböző növénykultúrának** kell tekinteni:
 - ▶ botanikai osztályozásában meghatározott különböző nemzetségek bármely kultúráját,
 - ▶ a Brassicaceae, Solanaceae vagy Cucurbitaceae növény családba tartozó bármely faj,
 - ▶ a **parlagon hagyott földterületet,**
 - ▶ **ideiglenes gyepet,**
 - ▶ a **másodvetést,** ha a másodvetés mind az öt megelőző, mind az öt követő főnövénytől eltérő növénykultúra, ha keverék akkor minden elemében.

Az előadás a Agrárminisztérium tájékoztatóin elhangzott szakmai anyagok felhasználásával készült.

Öko-Szféra Bt. 5300 Karcag Baross u. 10. 59/515-250, 30/424-8866, 30/953-3878 okoszfera@okoszfera.hu

Feltételeesség

HMKÁ 7: Vetésváltás a szántóterületeken 2.

Kivételek, azaz nem kell vetésváltást alkalmazni, abban az esetben ha:

- ▶ 10 hektárnál kevesebb szántót művelő gazdaság.
- ▶ Támogatható mezőgazdasági terület több mint 75 %-a állandó gyepterület és azt gyeppel vagy egyéb takarmánynövény termesztésére vagy a növénytermesztési ciklus jelentős részében vízzel elárasztott növények termesztésére vagy ezek kombinációjára használják.
- ▶ Szántóterület több mint 75 %-át gyeppel vagy egyéb takarmánynövény termesztésére, parlagon hagyott földterületként (függetlenül talajtakarástól), hüvelyes növények (szója kivételével,) termesztésére vagy e célok közül többre is használják.
- ▶ Ökológiai gazdálkodásban tanúsított területekre.
- ▶ Évelő szántóföldi kultúrákkal borított terület, beleértve az ideiglenes gyeppet.
- ▶ Árasztásos művelésben (víz alatt) termesztett szántóföldi kultúrákra.
- ▶ Parlagon hagyott területre.

Az előadás a Agrárminisztérium tájékoztatóin elhangzott szakmai anyagok felhasználásával készült.

Feltételesség

HMKÁ 8: Biológiai sokféleség megőrzése

Kivételek, azaz nem kell vetésváltást alkalmazni abban az esetben ha:

- ▶ A gazdaságok szintjén a szántóterület legalább **4%-a nem termelő elem**, beleértve a parlagon hagyott földterületeket is vagy
- ▶ A gazdaságok szintjén a szántóterület legalább **7%-a nem termelő elem**, beleértve a parlagon hagyott földterületeket illetve a növényvédő szerek használata nélkül termesztett köztes növénykultúrákat illetve nitrogénmegkötő növényeket, azzal, hogy szántóterület legalább **3%-a parlagon hagyott földterület vagy nem termelő elem kell, hogy legyen.**
- ▶ **Fát, bokrot és sövényt a 03.01.- 08.31. költési és fiókanevelési időszakban nem lehet kivágni.**
- ▶ A **derogáció**, azaz az előírás betartása alóli mentesség **2024-re is érvényes**, de a parlagon hagyott területeket nem lehet kukorica és szójabab termesztésére használni **(részletszabályok hamarosan)**
- ▶ **Kivételek:** Legfeljebb 10 hektár szántóterülettel rendelkezők. A támogatható mezőgazdasági terület több mint 75%-a állandó gyepterület. A szántóterület több mint 75%-át gyeperület vagy egyéb egynyári takarmánynövény termesztésére, parlagon hagyott földterületként, hüvelyes növények termesztésére vagy e célok közül többre is használják

Az előadás a Agrárminisztérium tájékoztatóin elhangzott szakmai anyagok felhasználásával készült.

Agro-ökológiai Program (AÖP) 2024. évi változása 1.

Az Agro-ökológiai Program eredeti kiírásában ha egy termelő nem teljesítette az előírásokat akkor a teljes támogatástól elesett. A kiírás újdonsága, valamint az ágazati és a finanszírozói visszajelzések indokolták a **sávós szankciórendszer bevezetését**:

- ▶ A mezőgazdasági termelő minden földhasználati kategóriában teljesíti az összes választott gyakorlatot - **100%-os kifizetés.**
- ▶ A mezőgazdasági termelő csak egy földhasználati kategóriában nem teljesíti a választott gyakorlatokat, de a gazdaság teljes területének legalább 70%-án teljesíti - **50%-os kifizetés.**
- ▶ A mezőgazdasági termelő csak egy földhasználati kategóriában nem teljesíti a gyakorlatokat, de a gazdaság teljes területének legalább 50%-án teljesíti - **30%-os kifizetés.**
- ▶ A gazdálkodó nem teljesíti a választott gyakorlatokat egynél több földhasználati kategóriában vagy a gazdaság teljes területének több mint 50%-án - **NINCS kifizetés.**

A fenti sávós szankciórendszer bevezetését már a **2023. évi támogatások kifizetésénél is alkalmazzák.**

Az előadás a Agrárminisztérium tájékoztatóin elhangzott szakmai anyagok felhasználásával készült.

Öko-Szféra Bt. 5300 Karcag Baross u. 10. 59/515-250, 30/424-8866, 30/953-3878 okoszfera@okoszfera.hu

Agro-ökológiai Program (AÖP) 2024. évi változása 2.

Szántóterületeken választható gyakorlatok változásai:

- ▶ **Talajtakarásos** gyakorlathoz lesz **fajlista** melléklet.
- ▶ **Táblaméret korlátozásra** irányuló gyakorlatban az ugyanazon növény termesztésére használt szomszédos táblák között **3 méterről 2 méterre** csökkentjük az elválasztósáv minimális szélességét.
- ▶ **Karbamidos gyakorlat** keretében a **folyékony készítmény** bedolgozás nélkül is kijuttatható, ha **ureáz-gátló inhibitor** alkalmaznak (pl. fejtrágyaként). Az inhibitorok listáját IH közleményben tettük közzé, a többi listával együtt.
- ▶ **Mikrobiológiai készítmények és kondicionálók** kijuttatására irányuló gyakorlat keretében bevezetünk egy egységes **50 méteres biztonsági sávot**, amit a beadófelületen is látni lehet majd. A sáv területe nem haladhatja meg a **tábla területének 15%-át**.
- ▶ **Forgatás nélküli művelésre** irányuló gyakorlatban is juttatható ki **folyékony karbamid**, ha a bedolgozás nélküli, inhibitoros technológiával történik.

Az előadás a Agrárminisztérium tájékoztatóin elhangzott szakmai anyagok felhasználásával készült.

Öko-Szféra Bt. 5300 Karcag Baross u. 10. 59/515-250, 30/424-8866, 30/953-3878 okoszfera@okoszfera.hu

Agro-ökológiai Program (AÖP) 2024. évi változása 3.

Gyepterületen választható gyakorlatok változásai:

- ▶ **Új gyakorlatok** a kaszálást követően **min. 10 cm-es tarlómagasság** meghagyása (1 pont) és a Gyepterületek legalább 50%-ának **legeltetése őshonos haszonállat-fajtával** (1 pont).
- ▶ **Módosuló gyakorlat** a gyepterületek kaszálása során az alternáló kasza mellett **hátsó felfüggesztésű, illetve vontatott, szársértő nélküli** kasza használata.
- ▶ Kizárólag nem Natura 2000 gyepterületen választható gyakorlat a **gyepterületek megőrzése** tábla helyett üzemi szinten az előző évi gyepterületekhez viszonyítva parcella szintű megőréssel, míg az ideiglenes gyepek elhelyezkedése változhat.
- ▶ A pásztoroló vagy legeltetési gazdálkodás esetében **elhagyható a legeltetési terv.**
- ▶ A **tájképi elem területén** nem kell teljesíteni a választott gyakorlatot.
- ▶ Ha **Natura 2000 vagy AKG szabályokat** is be kell tartani (pl. kaszátlan sáv hagyása), akkor az AÖP gyakorlat teljesítését ennek figyelembevétel kell megítélni.

Az előadás a Agrárminisztérium tájkoztatóin elhangzott szakmai anyagok felhasználásával készült.

Öko-Szféra Bt. 5300 Karcag Baross u. 10. 59/515-250, 30/424-8866, 30/953-3878 okoszfera@okoszfera.hu

Agro-ökológiai Program (AÖP) 2024. évi változása 4.

Gyepterületen választható gyakorlatok pontosításai:

- ▶ Pásztoroló vagy szakaszos legeltetésre irányuló gyakorlat teljesítésébe bevont táblák mindegyikének legeltetéses hasznosításúnak kell lennie a tárgyévben, valamint területének legfeljebb 30 százalékát foglalhatja el tájképi elem.
- ▶ Pásztoroló vagy szakaszos legeltetésre irányuló gyakorlatban figyelembe vehető a **bivaly** is.
- ▶ Pásztoroló vagy szakaszos legeltetésre irányuló gyakorlatban figyelembe vehető a **tejelő szarvasmarha** is. Viszont amennyiben a mezőgazdasági termelő részt vesz a tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatási intézkedésben, úgy az intézkedésben támogatható szarvasmarha fajták egyedei az AÖP-ben nem vehetők figyelembe a legeltethető állatállomány megállapítása során.
- ▶ Van még amiben egyeztetünk (pl. a pásztoroló és az őshonos legeltetési gyakorlatok „kettős finanszírozási” kockázata miatt).

Az előadás a Agrárminisztérium tájékoztatóin elhangzott szakmai anyagok felhasználásával készült.

Öko-Szféra Bt. 5300 Karcag Baross u. 10. 59/515-250, 30/424-8866, 30/953-3878 okoszfera@okoszfera.hu

Fontos változások a mai naptól!

- ▶ A nem termelő tájképi elem és terület minimális arányának 4, illetve 7 százalékos teljesítése helyett **elegendő lesz a szántóterületek 4%-án nitrogénmegkötő (például: lencse, borsó, egyéb pillangós) és/vagy köztes kultúrát (ökológiai másodvetés) termeszteni. Fontos kiemelni, hogy amennyiben így kívánunk megfelelni a HMKÁ 8 előírásnak, abban az esetben növényvédőszer nélkül kell történnie a termesztésnek.**
- ▶ Anyjuhtartás támogatása:
 - ▶ **Április 1-jére változik a 100 napos birtokon tartási időpont kezdete.** A birtokon tartási kötelezettség tehát már a kérelembenyújtási időszak előtt megkezdődik.
 - ▶ Az idei évtől **nem jelenti a birtokon tartási időszak megtörését**, ha az állattartó hazai **tenyészállat kiállításra szállítja a kérelemben szereplő állatot.** Fontos ugyanakkor, hogy az állat végig a kérelmező tulajdonában maradjon, valamint gondoskodjon a juh mozgatásának szabályos bejelentéséről.
- ▶ **Ellenőrzések:**
 - ▶ **100 %-os műholdas ellenőrzés**
 - ▶ **Kiemelt ellenőrzési terület:**
 - ▶ **Öntözött területek**
 - ▶ **Minimális talajborítás ellenőrzése**
 - ▶ **Egybeművelés, területi határok**

Köszönöm a figyelmet!

Öko-Szféra Bt. 5300 Karcag Baross u. 10. 59/515-250

Andrási Erika - 30/424-8866

Kovácsné Apáti Mária - 30/953-3878

Andrásiné Kis Tímea - 30/813-5803

okoszfera@okoszfera.hu

Az előadás a Agrárminisztérium tájékoztatóin elhangzott szakmai anyagok felhasználásával készült.